

ÅRSPLAN

FOR

ALVESKOGEN OG HUMLEHAGEN

VINDHARPEN BARNEHAGE 2015-2016

Vindharpens Barnehage BA
Harald Sæverudsvei 5
5237 Rådal

Telefon
55 52 27 70
480 71 874

E-post
postmaster@vindharpens.no

Innhold

OSS PÅ ALVESKOGEN OG HUMLEHAGEN.....	4
BARNEHAGENS VISJON.....	4
HOVEDMÅL	5
SATNINGSOMRÅDER	6
PERSONALE	6
BARNEGRUPPENE.....	7
DAGSRYTME.....	8
Om dagsrytmen	8
Frokost	9
Aktivitetstid	10
Samling.....	10
Lunsj.....	11
Lek inne/ute.	12
Toalett/renslighet.....	12
Garderobe	13
Frukt	13
UKERYTME.....	13
Om ukerytmen.....	14
Skjematisk oversikt over gruppeinndeling av barn og voksne på fellesgruppene.....	15
Ordensbarn.....	16
BESØKE SØREIDESYKEHJEM.....	16
FELLES TEMAARBEID FOR ALVESKOGEN OG HUMLEHAGEN	17
FØRSKOLEBARNA	19
SAMSPILLSMETODEN DIALOG	20

FAGOMRÅDENE.....	22
1 Kommunikasjon, språk og tekst.....	20
2 Kropp, bevegelse og helse.	22
3 Kunst, kultur og kreativitet.	23
3 Natur, miljø og teknikk.....	21
5 Etikk, religion og filosofi	23
6 Nærmiljø og samfunn.....	24
7 Antall, rom og form.....	22
DE MANGE INTELLIGENSER (MI).....	24
OVERSIKT OVER DE 8 ULIKE EVNENE	25
Personlige evner	25
Sosiale evner	25
Språklige evner	26
Musikalske evner.....	26
Kroppslige evner.....	27
Naturalistiske evner.....	27
Logisk-matematiske evner.....	27
Romlige / Visuelle evner.....	28
LITTERATURHENVISNINGER.....	28

OSS PÅ ALVESKOGEN OG HUMLEHAGEN

Vi vil i denne planen fortelle litt om hvem vi er og hvordan vi organiserer dagene våre. I tillegg vil vi si litt om våre tanker rundt det å arbeide med 3-6åringene. Dere skal også få en oversikt over årets planer, aktiviteter og satsningsområder. Og ikke minst få litt praktisk informasjon.

I alle våre planer og alt vårt arbeid med barna tas det utgangspunkt i Barnehageloven, Rammeplan for barnehage og barnehagens egen Langtidsplan 2012-2017. Barnas egne ønsker skal også vektlegges. Sammen med barnehagens satsningsområder og visjon gir dette føringer for vår planlegging av vårt arbeid for og med barna. Både innholdsmessig, faglig, sosialt og i det daglige samspillet med barna.

BARNEHAGENS VISJON:

BARN SOM TØR, VIL OG SLIPPER TIL

HOVEDMÅL

Vindharpen barnehage har som hovedmål å møte alle barn med anerkjennelse, omsorg og respekt. Vi ønsker å danne et godt grunnlag for utvikling, lek og læring i omgivelser der barnet trives og føler seg trygge.

I Vindharpen barnehage ønsker vi

- En hverdag preget av glede og humor
- Barn som lærer at alle er likeverdige og unike
- Barn som opplever seg som en ønsket og verdsatt deltaker i lek og det sosiale fellesskapet
- Barn og voksne som er nysgjerrige og undrende
- Barn som utvikler seg i sitt eget tempo og kjenner følelsen av mestring
- Barn som får spille på alle sine strenger

Hovedmålet sier noe om hvilke verdier som ligger til grunn, og målsetningene for arbeidet i barnehagen. Det sier også noe om barnehagens syn på barns utvikling og læring. Vi mener at barn utvikler seg og lærer gjennom samspill med og iakttagelse av omgivelsene. Alt barnet ser og hører i løpet av dagen har betydning for hvordan hvert barn utvikler seg og lærer

SATNINGSOMRÅDER

Vindharpen barnehage er en Dialogbarnehage med vekt på gode relasjoner. I tillegg jobber vi videre med Mangesidig intelligens (MI). Begge disse metodene vil bli nærmere presentert lenger bak i planen.

PERSONALE

ALVESKOGEN	HUMLEHAGEN
PEDAGOGISK LEDER	PEDAGOGISK LEDER
Gro-Lise Skintveit	Liv Madli Ledahl
PEDAGOGISK MADARBEIDER	PEDAGOGISK MEDARBEIDER
Tove Jamt Tønjum Myra Celeste P. Isaksen Silje Sleen Fiskarstrand	Ahmed Kanje Marit Sundøy
STØTTEPEDAGOG	STØTTEPEDAGOG
	Elsebeth Bø

De pedagogiske lederne, Gro-Lise og Madli, har lang fartstid og bred erfaring fra yrket. Begge har videreutdanning innen veiledning og mentoring, og begge har trinn 1 og 2 i samspillsmetoden Dialog.

I personalgruppen har vi også førskolestudenter, Silje på Alveskogen, som er i gang med sitt siste år på lærerskolen, og Marit på Humlehagen, som er i gang med sitt første år på lærerskolen

Alle de pedagogiske medarbeiderne har grunnversjonen til Dialog.

Blant våre pedagogiske medarbeidere er det mange som har høy kompetanse og lang erfaring fra yrket. Tove, Marit, Myra, Silje og Ahmed er alle viktige støttespillere for barna. Vi har et veldig stabilt og kunnskapsrikt personale her hos oss, noe vi mener er en fordel for både foreldre og barn, barnehagen, samt for personalet selv.

Støttepedagogen vår, som er tilknyttet kommunen, Elsebet, har jobbet som støttepedagog her i barnehagen i 11 år, så hun er godt kjent for både barn og voksne. Hun er til god støtte både overfor enkelt barn og for avdelingen hun er tilknyttet. I år er hun på Humlehagen.

BARNEGRUPPENE

ALVESKOGEN	HUMLEHAGEN
Førskolegruppe 2010	Førskolegruppe 2010
Peder Olai Tonje Sune Lotte Sindre Mille Mathias Mikkel Sander Isak	Emilie Julie Marte Maren

2011	2011
	Jenny Fanny Mads Emma Aslak Sander Vilde
2012	2012
Olav Henrik Eivind Lyder Tuva Ylva Victoria Isak Angelica	Isak Anne Kristian Jesper Oscar Eleanor Barbara

DAGSRYTMEN

07.15	V	Barnehagen åpner / håndvask / rolig lek /forberede frokost
08.30	I	Frokost (håndvask før måltidet)
09.00		Lek inne eller ute
09.30	L	Aktivitets tid / ryddetid
11.00	E	SAMLING
11.30	K	LUNSJ (håndvask før måltidet)
12.30	E	Lek ute/inne
14.30	R	FRUKTstund og en liten samling (håndvask før måltidet)
14.45		Lek inne/ute
16.00		Ryddetid /rolig lek / høytlesning
16.45		Barnehagen stenger

Dagsrytmen fungerer veiledende i forhold til hvordan dagen organiseres

Om dagsrytmen

Barnehagen åpner 07.15 og vi ønsker at barna skal få en rolig og fin start på dagen sin. Kommer det mange barn i garderoben samtidig er det fint om dere tar dere litt god tid, slik at vi får tatt imot alle barna på en best mulig måte.

Vi synes også at ordningen med vinke-vinduet er veldig hyggelig for barna, og at det på en fin måte markerer at nå er dagen i barnehagen begynt. Barn elsker rutiner og ritualer, og dette er med og hjelper barna med å holde oversikt over hverdagen sin.

Fordi forskning viser at hyppig håndvask virker svært effektivt som forebyggingstiltak i forhold til smitte og sykdom, har vi lagt litt om på rutinene våre for håndvask her i barnehagen. Husk derfor at barna må vaske hender med en gang de kommer til barnehagen og før dere kommer inn i avdelingen om morgenene.

Frokost

Vi spiser frokost klokken 08.30. **Det er ønskelig at de barna som skal spise frokost i barnehagen er kommet fem minutter før måltidet begynner, slik at ikke måltidet blir forstyrret.**

Dersom dere er uheldige og ikke når dette, ønsker vi at dere følger barnet **stille og rolig** helt bort til bordet og hjelper det på plass før dere **tar farvel der ved bordet**. Vinkevinduet er dessverre ikke aktuelt under frokosten, fordi barna da må hentes inn av en voksen og bringes til bordet. Dette blir veldig forstyrrende for måltidet og de andre barna får ikke den hjelpen de har behov for.

Vi ønsker at også de barna som har spist hjemme sitter ved bordet, fordi vi har frokostsamlinger hver morgen, der vi blant annet: planlegger sammen med barna / leser høyt / samtaler om ting de er opptatt av / informerer om hva som skal skje denne dagen.

Kjernetiden i barnehagen er fra 09.30-14.30. Det er ønskelig at alle barna er her innen klokken 09.30 dersom vi ikke har blitt informert om noe annet.

Aktivitetstid

Klokken 09.30 begynner aktivitetstiden, og da vil de ulike aktivitetene starte. Blant annet førskolegruppe, smågrupper, planlagte aktiviteter som forming og prosjektarbeider, fellesgrupper, tema-arbeid, små turgrupper og tur med hele gruppen.

Samling

Vi har samlingsstund hver dag. Enten med alle 19 barna, eller vi deler gruppen i to. Samlingsstunden er viktig for fellesskapet og vi-følelsen, for samspill og læring, og ikke minst fordi det er kjekt både for små og store! Vi samles også til en samling før frukt. Her er det ofte høytlesning som står på programmet😊

Barna er aktive og lærevillige og deltar med stort engasjement i de ulike aktivitetene. Vi har også mange fine samtaler og lesestunder. Vi ønsker at lek og læring skal gå hånd i hånd, og at barna lærer viktige sosiale ferdigheter som: turtaking, konsentrasjon, samarbeid og hensyntaken.

At de kan høre når andre har noe å fortelle og ikke minst det å kunne være i fokus selv og tørre å snakke foran de andre. Dette lærer barna gjennom sosiale leker og aktiviteter de liker godt. Barna selv er ikke klar over at vi trener eller

lærer ulike ting, de bare leker og har det gøy, og når turen er deres blir det helt naturlig å komme frem.

Vi legger vekt på at barna får ha medvirkning over det som skal skje. De temaene som vi til enhver tid er innom i løpet av året vil være representert i samlingene.

I løpet av et år er vi innom disse tingene i samlingsstundene: sang, musikk, dans, dramalek, rim, regler, sangleker, tema, høytlesning, leker, språkleker, samtaler, matematikk, natur, prososial læring, samarbeid, turtaking, årets gang og høytider.

Vi har en kjekk fellessamling sammen med Humlehagen hver fredag.

Lunsj.

Alle måltidene her hos oss er smøremåltider, der barna selv velger pålegg og smører på. Dette gir god finmotorisk trening og øye-hånd-koordinering. Vi spiser lunsj rundt 11.30. Vi ønsker at barna skal lære gode bordvaner, og etter hvert klare å smøre maten sin selv. Vi oppmuntrer dem også til å hjelpe hverandre, sende kurver med brød eller pålegg til hverandre, huske på å takke fint og spørre fint når det er noe de ønsker sendt.

Måltidet gir også en fin anledning til samtaler med og mellom barn og voksne. Vi voksne prøver å være gode modeller for barna. Det synges bordvers før maten. Vi øver oss på å si ja takk eller nei takk når noen byr oss noe, ikke svare at man ikke liker det. Dette fordi smitte effekten av «liker ikke» er svært stor!

Når vi har varme måltider sørger vi alltid for at det er noen ingredienser i vet at alle barna liker blant det vi serverer. Derfor tilbyr vi bare det som står på menyen. Vi ønsker at alle barna øver seg på å smake på maten, men tvinger selvsagt ingen. Dersom barna ikke ønsker å smake på eller spise den maten som serveres tilbys de knekkebrød med smør ved måltidets slutt!

Vi lærer også barna at de ikke skal rope eller strekke armene utover bordet. Å si takk for maten når vi går fra bordet er en selvfølge. Alle barna lærer å rydde etter seg selv og setter selv fat, kopp og kniv inn i oppvaskmaskinen.

Lek inne/ute.

Vi deler ofte gruppen i to slik at en gjeng går ut før lunsj og en etter lunsj. Vi opplever at dette gir større oversikt, ro og tilgjengelige leker for barna. Også vi voksne kan være mer tilgjengelig i lek og samtale med barna da. Det er også enklere for de barna som gjerne vil være mere ute eller inne enn andre barn, fordi det alltid er en voksen som kan være klar til å ta imot dem.

Toalett/rengjøring

Håndvask før alle måltider og etter toalettbesøk er en selvfølge. Også vask av fjesene etter måltidene. Vi vasker også alltid hendene når vi kommer inn etter å ha vært ute. Dere foreldre må sørge for at barna vasker hendene i garderoben før de kommer inn i barnehagen ☺

Vi oppmuntrer/minner alle barna om å benytte toalettet før de går ut, dersom de trenger det. Barna får hjelp og støtte etter alder og modning. De som trenger ekstra hjelp og støtte får det, og vi er behjelpelig med bleieavvenning.

Bleier og våtservietter må medbringes til barnehagen ved behov.

Vi ønsker å trene på at førskolebarna skal klare seg mest mulig selv i toalettsituasjonen etter jul det året de begynner på skolen, slik at de er selvstendige og klarer seg helt på egenhånd innen skolestart.

Garderobe.

Vi oppmuntrer barna til mest mulig selvstendighet i garderoben, og har som mål at alle barna lærer å kle av og på seg selv. Av- og påkledning gir viktig trening av motorikk, konsentrasjon og koordinasjon, dessuten slipper barna å vente så lenge på hjelp. Det er også viktig for selvbilde og selvtilliten til barnet at det får "klare selv"; de er stolte når de får det til (vi voksne legger treningen opp slik at alle lykkes).

Ellers øver barna også på å holde orden, rydde etter seg og henge opp etter seg. **Det er dere foreldres ansvar å holde det ryddig og ordentlig på barnas plass. Sørg for at regntøyet er tørt og henger på barnets plass når dagen starter og at det er nok skifteklær. Ha alltid to par votter til barna og sørg for at det ligger et tørt par i barnas hyller hver dag i vottesesongen.**

Når sommeren kommer ønsker vi at alle barna blir smurt med solkrem før de kommer i barnehagen. Vi smører dem her etter lunsj og etter frukt. Sørg også for at alle barna har solkrem i kurvene sine i garderoben. Skulle dere glemme å smøre dem hjemme, så smør dem her før dere sender dem inn på avdelingen. Det er svært viktig at vi får beskjed dersom dere ikke har smurt dem slik at vi unngår solbrente barn.

Frukt

14.30 spiser vi Frukt. Sang, dikt, rim og regler eller høytlesning er populære innslag her. Vi spiser gjerne frukten ute.

Resten av dagen har vi enten inneaktiviteter eller vi er ute.

UKERYTME

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
TUR	Smågrupper i avdelingene div. aktiviteter inne og ute	LEK	FELLES-GRUPPER Løve, Tiger og Bamse på tvers av avdelingene Kl. 09.30	VARM MAT for A+ H. Vi fortsetter vårt gode samarbeid og lager mat og kokebok sammen
SAMLING i forbindelse fruktstund	Felles Førskole-gruppe A + H (den store førskole-gruppen) SAMLING	INNE/UTE FELLES-SAMLING for H og A	Samling i forbindelse med fruktmåltid	FELLES-SAMLING for A + H Førskole-grupper avdelingsvis (den lille førskole-gruppen)
	Ledermøte kl.13-14.30	Avdelingsmøter Om formiddagen blir det fellessamlinger for A + H Fokus her blir på eventyrfortelling, høytlesning eller musikkeventyr. Ettermiddag er vi ute.		

Vi gjør oppmerksom på at ukerytmen er veiledende i forhold til hvordan vi velger å organisere dagene. Endringer kan forekomme.

Om ukerytmen

Mandag er det tur. Da drar vi fra barnehagen og utforsker nærmiljøet. Vi tar med oss mat og drikke og er ofte ikke tilbake i barnehagen før i halv totiden. Barna er med og velger hvor vi skal dra, og vi besøker veldig ofte Siljustøl, som er et av favorittstedene deres.

Skulle vi være så heldige å oppleve skikkelig vinter med snø og ake-/skiføre blir det litt unntakstilstand og hver dag blir turdag. For da vil vi ut og nyte snøen så lenge vi har den her. Da drar vi til akebakken så sant det er praktisk mulig.

I den kalde årstiden hender det også at vi bytter om på turdagen og en annen dag, fordi det er meldt mildere vær eller opplett senere i uken. Vi bytter da bare om på to av aktivitetene slik at de får dem i omvendt rekkefølge. Dette har ikke noen praktisk betydning for dere foreldre så lenge dere husker på å gi beskjed dersom barnet leveres etter kjernetiden.

Tirsdag er det smågrupper i avdelingene.

5 åringene fra begge avdelingene har da førskolegruppe sammen noen timer. Der jobber vi med prososial læring, språk, matte, tema og skoleforberedende oppgaver.

4 åringene og 3 åringene våre får i denne tiden a avdelingene for seg selv. Da har vi god plass, god tid og deler gjerne barna inn i aktivitetsgrupper etter hvert. Det er egne samlinger for 2011 og 2012 barna denne dagen

Onsdag

er det stort sett vanlig dagsrytme med lek inne og ute, i tillegg til samling, som står på programmet. Denne dagen har Humlehagen og Alveskogen avdelingsmøter. De avdelingene som ikke er i møte, passer de andres barn. Vi satser på å ha stor fellessamling for begge avdelingene i denne tiden. Da vil det bli fokusert på språk med språkleker, rim og regler, høytlesning, fortelling, dramatisering og musikkeventyr.

FELLESGRUPPER 2014/2015

LØVEGRUPPEN	TIGERGRUPPEN	BAMSEGRUPPEN
Sune Peder Olai Sindre Sander Mikkel Mathias Isak Mille Tonje Lotte Maren Marte Emilie Julie	Jenny Aslak Sander Vilde Emma Mads Fanny Oskar Isak Angelica Anne Ylva Alexandra	Olav Henrik Eivind Lyder Tuva Victoria Isak Kristian Jesper Josefine Eleanor Barbara
Stasjon med hovedfokus på: MUSIKK/SPRÅK/ FORTELLING	Stasjon med hovedfokus på: FORMING	Stasjon med hovedfokus på: TUR/NATUR/DRAMA/ MATTEMATIKK
Gro-Lise Ahmed	Myra Marit	Tove Madli Silje

Torsdager er det fellesgrupper på tvers av avdelingene. Her blir barna i år fordelt i tre grupper: I år blir det egen førskolegruppe for barna født 2010. 2011/2012 barna blir blandet og fordelt på to ulike grupper. Ti budet til disse barna vil være det samme.

I disse fellesgruppene blir barna fordelt i jevnstore grupper på ca. 12 barn i hver. Vi ønsker at barn og voksne fra de ulike avdelingene skal bli godt kjente med og trygge på hverandre.

Om høsten har vi fokus på gode relasjoner mellom barna og mellom barna og de voksne. Den sosiale læringen og utviklingen er i fokus. Gjennom ulike aktiviteter og leker får barna gode muligheter til å jobbe med sin personlige utvikling.

På våren er det det felles tema-arbeidet alle avdelingene i barnehagen jobber med som er i fokus. I år vil dette være SOL, et kunsttema med utgangspunkt i skulpturen til Finn Eirik Modahl Sol, som alle kjører forbi på vei inn til barnehagen. **Egen plan for tema-arbeidet SOL vil være å finne på its learning.**

Det er veldig kjekt å kunne planlegge og legge til rette for lek og læring direkte for den enkelte aldersgruppe.

Vi har 3 stasjoner: musikk/høytlesning/språk
 matematikk/tur/naturfag
 forming/drama.

Barna ser ut til å trives godt med disse gruppene og det er kjekt for små og store når vi møtes ute senere.

Det lages egne planer for innholdet i disse gruppene. Den ligger tilgjengelig på its learning og vil også være tilgjengelig på oppslagstavlen. Arbeidet blir også dokumentert i form av bilder og små rapporter.

Fredag disponerer vi kjøkkenet og lager varm mat til lunsj. Alveskogen og Humlehagen samarbeider om matlagingen. Det er alltid åtte barna sammen med en-to voksne på kjøkkenet. **Vi holder på å lage en kokebok sammen. Dette arbeidet startet vi i vår og barna har vært veldig begeistret for det. Vi håper å kunne lansere kokeboken på FN-arrangementet vårt i oktober☺**

Barna er med å foreslå matrettene vi lager og de er med på å forberede maten. Tanken er at de skal få prøve å lage maten selv så langt som mulig. Vi setter

strek ved kokende væske, komfyr, kokeplater og veldig skarpe kniver. Da tar en voksen over. Ellers lærer barna om alle sider ved matlagingens gleder. Vi handler, finner frem det vi trenger, lager maten sammen og rydder opp etter oss.

Barna er aktivt med i avdelingens gjøremål og sitter ofte og leker på kjøkkenet (A), eller på avdelingen utenfor kjøkkenet (H), når det er vår avdelings tur til å holde orden der. De liker å hjelpe eller leke der vi voksne er og vi liker å ha dem rundt oss.

Ordensbarn

Hver uke trekker vi to barn som er ordensbarn. De hjelper til med forberedelser til ulike gjøremål, er først i velgerunder og går også først når vi er på tur. Slik lærer barna seg litt om å ta ansvar og hjelpe til litt. Slik kan vi også være sikker på at det blir litt rettfærdig fordeling av «godene» her i barnehagen. Det er stas å være ordensbarn.

BESØKE SØREIDE SYKEHJEM

Vi drar på besøk til Søreide sykehjem en gang i måneden. Vi mener de eldre er viktige bidragsyttere i forhold til formidling av barnekultur. Vi ser at de eldre har en flott formidlingsevne og vi ser at gleden i møtet er gjensidig. I fjor fikk vi ikke gjennomført disse besøkene slik vi hadde tenkt, da kontaktpersonen vår sluttet. Nå har vi imidlertid fått oss en ny kontaktperson og prøver igjen.

FELLES TEMAARBEID FOR ALLE AVDELINGENE

Vi skal også i år ha et felles temaarbeid sammen med alle de fem avdelingene her i barnehagen. I år vil vi fokusere på ulike sider ved kunst og skulpturer. Tema-arbeidet heter SOL. Vi tar utgangspunkt i kulen (sol) utenfor barnehagen, som er laget av kunstneren Finn Eirik Modahl. Det lages egen plan for dette arbeidet med mål og innhold, denne finner dere på its learning under: Felles tema-arbeid hvor dere går inn på SOL

FØRSKOLEBARNA

Førskolebarna i Vindharpen barnehage har mye kjekt å se frem til i løpet av barnehage året. Vi har førskolegrupper både avdelingsvis (liten) og på tvers av avdelingene (stor). I disse førskolesamlingene tar vi utgangspunkt i alle de syv fagområdene og bruker ulike pedagogiske virkemidler, metoder og opplegg. Her møter barna andre temaer og aktiviteter enn de vi har i avdelingen, disse er tilpasset direkte for førskolebarna.

Vi ønsker å forberede barna litt til skolestart i disse gruppene. Her i Vindharpen mener vi at det er minst like viktig å ha fokus på den sosiale og personlige utvikling, som det er å lære tall og bokstaver. Det å lære seg å omgås andre på en god måte, samarbeide, konsentrere seg, klare å vente på tur og følge regler er nødvendig å øve på og lære seg.

Barna må vite: Hvordan er man en god venn og hvordan blir man kjent med nye venner? Dersom det skjer noe leit, eller noen ikke er greie med andre, hva gjør man da? Det å styrke og utvikle barnas tro på egne ferdigheter, selvbilde og

selvstendighet er med på å gi barna et godt utgangspunkt når de skal ut i verden. Trygge og glade barn lærer best

Førskolebarna får tilbud om overnatting i barnehagen i februar/mars, dette blir en forsmak på Mjølfjellsturen som varer i tre dager (uten foreldre) i mars/april. Ellers så får førskolebarna muligheten til å være hovedpersonene i et teaterstykke i forbindelse med sommeravslutningen i juni.

Det utarbeides en egen plan for det som skjer i førskolegruppen. Den finner dere på its learning under Førskolegruppe for A + H 2015/2016

SAMSPILLSMETODEN DIALOG

Samspillsmetoden dialog har til hensikt å sensitivere og bevisstgjøre mennesker for de sidene av samspillet med andre som er særlig viktige for å fremme utvikling.

Metodens grunnlag har et humanistisk verdisyn. Viktige stikkord her er:

LIKEVERD: Alle mennesker er likeverdige, og andres opplevelser av virkeligheten er like betydningsfulle som ens egen.

EMPATI: Følelser kan ikke bestrides, og mennesker bør møtes mer på følelser enn på atferd.

RESSURSORIENTERING: Alle mennesker har positive ressurser som kan hentes frem og kan bidra til endring.

Utviklingspsykologisk forskning har gitt ny forståelse av menneskelig samspill, og betydningen av kvaliteten på samspillet mellom mennesker. Forståelsen av hva som avgjør om barn får en god og harmonisk utvikling, har i neste omgang gitt ny innsikt i menneskers mulighet til livslang læring og utvikling.

Dialog vektlegger tre aspekter ved mellommenneskelig samhandling:

TILKNYTNING/TILHØRIGHET,

KOMMUNIKASJON og

LÆRING AV SELVKONTROLL.

Det er utviklet syv enkle prinsipper som gjør denne kunnskapen tilgjengelig for alle. Og disse prinsippene er:

- 1) Vis at du er glad i barnet ditt.
- 2) Juster deg.
- 3) Snakk hyggelig om det den andre er opptatt av.
- 4) Gi ros og anerkjennelse.
- 5) Felles fokus.
- 6) Gi mening.
- 7) Sett positive grenser.

For å konkretisere vårt arbeid med Samspillsmetoden Dialog bruker vi også et metodisk opplegg som heter *Grønne tanker – glade barn*, som også er et verktøy i forbindelse med vårt anti mobbings arbeid i barnehagen.

FAGOMRÅDENE

I barnehageloven fastsettes overordnede bestemmelser for barnehagens formål, innhold og oppgaver. I Rammeplan for barnehagen gis det derfor retningslinjer for barnehagenes verdigrunnlag, innhold og oppgaver. Her angis også syv fagområder som sier noe om hva barnas læringsutbytte skal være.

Hvert av fagområdene dekker et vidt læringsfelt, og opptrer sjeldent isolert. Områdene vil bli representert i hverdagsaktiviteter, turer, samlinger, planlagte aktiviteter, tema og prosjektarbeid.

I vår planlegging tar vi derfor utgangspunkt i rammeplanen og fagområdene når vi velger hvordan vi skal jobbe med barna, hvilke temaer vi skal ha og hvordan hverdagen vår skal være. Her følger en oversikt over de forskjellige områdene.

1 Kommunikasjon, språk og tekst.

Gjennom kommunikasjon og aktiv bruk av språk og tekst bidrar barnehagen til tidlig og god språkstimulering. Ved å samtale, fortelle, bli fortalt for, bli lest bøker for, lære sanger, rim og regler, og gjennom lek og rollelek får barna utviklet sitt ordforråd og begrepsforståelse.

2 Kropp, bevegelse og helse.

I løpet av småbarnsalderen tilegner barna seg grunnleggende motoriske ferdigheter og kroppsbeherskelse. De er fysisk aktive og uttrykker seg mye gjennom kroppen. Godt kosthold og vekslning mellom aktivitet og hvile er av betydning for å utvikle en sunn kropp. Gjennom arbeid med kropp, bevegelse og helse kan barnehagen bidra til at barna får en positiv selvpoppfatning gjennom kroppslig mestring. At barna får videreutvikle sin kroppsbeherskelse gjennom varierte grov og fin motoriske utfordringer og erfaringer.

3 Kunst, kultur og kreativitet.

Omhandler uttrykksformer som billedkunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design. Dette skal bidra til at barna tar i bruk fantasi, kreativ tenking og skaperglede. Barna må få rikelig med muligheter til å uttrykke seg estetisk.

4 Natur, miljø og teknikk

Naturen gir rom for et mangfold av opplevelser og aktiviteter til alle årstider. Barna skal bli kjent med og få en forståelse for planter, dyr, årstider, landskap og vær. Få glede av å være i naturen, eksperimentere og undre seg over naturens mangfoldighet.

5 Etikk, religion og filosofi

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier og holdninger. Barna skal tilegne seg samfunnets grunnleggende verdier og normer. Norge er i dag et multireligiøst og flerkulturelt samfunn. Barnehagen skal reflektere og respektere det mangfoldet som er i barnegruppen, samtidig som den skal ta med seg verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon. Barna skal utvikle toleranse, interesse og respekt for hverandres bakgrunn. Barna skal ha kjennskap til tradisjoner knyttet til høytider kristendom og religioner og livssyn som er representert i barnegruppen.

6 Nærmiljø og samfunn

Barn skal møte en verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Ved at barn har medvirkning i sin hverdag i barnehagen får de en begynnende forståelse for og erfaring med vårt demokratiske samfunn. Barn skal få kunnskap om og tilknytning til lokalsamfunnet, ved å bli kjent med naturen, kunst, arbeidsliv, kultur og historie i nærmiljøet.

7. Antall, rom og form

Barn er tidlig opptatt av tall og telling, de utforsker rom og form, de argumenterer og de jakter på sammenhenger. Gjennom lek, hverdagsaktiviteter og eksperimentering utvikler barna sin matematiske kompetanse. Barnehagen har ansvar for å oppmuntre barns egen utforskning og legge til rette for tidlig og god stimulering.

DE MANGE INTELLIGENSER (MI)

MI er en ressursorientert metode som tar utgangspunkt i hva barnet mestrer og deres sterke sider (evner), og har som mål å utvikle hvert barns potensiale

Med utgangspunkt i 8 ulike evner planlegger vi aktiviteter slik at alle barna får anledning til å bruke alle evnene sine. Vi legger til rette for at de får bruke sine sterke sider til utvikle ulike sider ved seg selv.

Gjennom å ha fokuset der barnas interesser og motivasjon er, sikrer vi også at barna opplever dette som meningsfylt, lystbetont og interessant.

MI gjør også oss voksne mer oppmerksom på hvor det enkelte barn har sine styrker og interesser slik at vi lettere kan inspirere og motivere deres læring og utvikling.

Listen over evnene er til en viss grad satt opp i prioritert rekkefølge ettersom vi, med utgangspunkt i samspillsmetoden dialog, tenker oss at de personlige evnene (selvfølelse, selvinnsikt, evne til å sette grenser for seg selv) til en viss grad er en forutsetning for og utvikler seg i et samspill med de sosiale evnene (samarbeidsevne, sosialt ansvar, medfølelse). Disse to evnene danner grunnlaget for hvordan vi møter hverandre i barnehagen og rammer inn hvordan de andre evnene kommer til uttrykk. De seks resterende evnene er satt opp i tilfeldig rekkefølge.

OVERSIKT OVER DE 8 ULIKE EVNENE

Personlige evner

Barn som er sterke på dette området:
Har god selvtillit. Stoler på og er trygg på seg selv
Er selvstendige og bevisste på egne grenser
Kan leke alene
Tør å uttale seg i gruppe og har egne meninger
Kan/tør ta initiativet til lek og er god på lekekoder
Leser og forstår andres kroppsspråk
Leser og forstår ulike situasjoner
Har fokus og kan konsentrere seg

Sosiale evner

Barn som er sterke på dette området:
Er glad i å være sammen med andre
Utrykker denne gleden både språklig og kroppslig
Tar hensyn til andre, kan vise empati, medfølelse og omsorg
Kan samarbeide med andre, dele og vente på tur
Er glad i å leke, både med mange eller med noen få
Er populære lekekamerater og har gode venner

Språklige evner

Barn som er sterke på dette området er:

Er opptatt av ord og leker med rim og regler
Har stort ordforråd og liker å bruke språket
Glad i historier, fortellinger og eventyr
Liker å fortelle historier og å fortelle om egne opplevelser
Husker godt
Er godt til å få frem sitt syn i en samtale, god å argumentere
Interesserer seg for bokstaver
Kan motta en felles beskjed
Har god fantasi

Musikalske evner

Barn som er sterke på dette området er:

Viser glede ved/interesse for sang, musikk og dans
Har sans for rytme og bevegelse
Husker melodier og kan holde tonen, lærer seg sanger
Nynner ubevisst for seg selv mens det leker
Liker rim, regler - rytmisk tale
Liker og spille på instrumenter
Liker å synge

Kroppslige evner

Barn som er sterke på dette området:

Bruker sansene, lukte, smake, høre, se og føle
Har god kroppskontroll, finmotorisk og grovmotorisk
Er selvhjulpen og selvstendige
Finner glede ved nesten all form for bevegelse
Kan bli sliten av å sitte i ro for lenge om gangen
Uttrykker seg med kroppen
Liker å skape med hendene

Naturalistiske evner

Barn som er sterke på dette området:

Liker å være ute
Interesserer seg for, tar ansvar eller viser omsorg for dyr
Interesserer seg for planter/blomster
Liker å samle med seg pinner, steiner, blader, småkryp og annet
Liker å sortere ting etter størrelse og form
Er oppmerksom på været
Skaper orden og sammenheng i det de observerer

Logisk-matematiske evner

Barn som er sterke på dette området er:

Liker konstruksjonsleker (klosser, lego)
Liker å bygge, spille spill, legge puslespill
Har tallforståelse (mengder, større-mindre, flere-færre, lenger-kortere)
Liker å sette ting i system eller sortere (form, farge, mengde, størrelse)
Har det ordentlig rundt seg, vet hvor ting er og kan finne dem

Er opptatt av årsakssammenhenger
Stiller spørsmål om hvordan ting fungerer/henger sammen
Kan tenke ut løsningsforslag når det står overfor utfordringer

Romlige / Visuelle evner

Barn som er sterke på dette området er:

Liker å tegne, skape, forme, bygge, konstruere
Liker å legge puslespill, liker å løse visuelle oppgaver (lego, memory)
Er opptatt av detaljer når de lager ting
Er kreative, klarer å skape egne ting, eller de bygger videre på historier og bilder fra kjente verdener (star wars, eventyr)
Liker å se på bilder og liker å se film
Har god fantasi, forteller fantastiske historier
Har god hukommelse og husker detaljer
Finner lett veien når vi er på tur, har god stedsans
Har god romforståelse, forstår begreper som (ute/inne, foran/bak, oppe/nede)
Har en god forståelse for rom i tegninger de lager
Kan lese lego-oppskrifter
Er opptatt av former og farger

Litteraturhenvisninger

- Lov om barnehager
med forskrifterDet kongelige barne- og
Familidepartement
- Rammeplan for barnehage.....Kunnskapsdepartementet
- Langtidsplan 2012-2017Vindharpen barnehage
- Dialogkompendium.....Sigrid Hviding kommunikasjon
- Leketøyet og de mange intelligensområdene.....Jørn Martin Steenhold,
pedagogisk forum og
barnehageforum.no